

Tekst 1

Socrates vertelt over mensen die in de onderwereld bestraft worden.

1 Προσῆκει δὲ παντὶ τῷ ἐν τιμωρίᾳ ὄντι, ὑπ' ἄλλου ὀρθῶς τιμωρουμένῳ, ἢ
2 βελτίονι γίνεσθαι καὶ ὀνίνασθαι ἢ παραδείγματι τοῖς ἄλλοις γίνεσθαι, ἵνα
3 ἄλλοι ὀρώντες πάσχοντα ἃ ἂν πάσχη φοβούμενοι βελτίους γίνωνται. Εἰσὶν
4 δὲ οἱ μὲν ὠφελούμενοί τε καὶ δίκην διδόντες ὑπὸ θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων
5 οὔτοι οἱ ἂν ἰάσιμα ἀμαρτήματα ἀμάρτωσιν· ὅμως δὲ δι' ἀλγηδόνων καὶ
6 ὀδυνῶν γίνεσθαι αὐτοῖς ἢ ὠφελία καὶ ἐνθάδε καὶ ἐν Ἄϊδου· οὐ γὰρ οἶόν τε
7 ἄλλως ἀδικίας ἀπαλλάττεσθαι. Οἱ δ' ἂν τὰ ἔσχατα ἀδικήσωσι καὶ διὰ τὰ
8 τοιαῦτα ἀδικήματα ἀνίατοι γένωνται, ἐκ τούτων τὰ παραδείγματα γίνεσθαι,
9 καὶ οὔτοι αὐτοὶ μὲν οὐκέτι ὀνίνανται οὐδέν, ἅτε ἀνίατοι ὄντες, ἄλλοι δὲ
10 ὀνίνανται οἱ τούτους ὀρώντες διὰ τὰς ἀμαρτίας τὰ μέγιστα καὶ
11 ὀδυνηρότατα καὶ φοβερώτατα πάθη πάσχοντας τὸν ἀεὶ χρόνον, ἀτεχνῶς
12 παραδείγματα ἀνηρημένους ἐκεῖ ἐν Ἄϊδου ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, τοῖς ἀεὶ τῶν
13 ἀδίκων ἀφικνουμένοις θεάματα καὶ νουθετήματα. Ὡς ἐγὼ φημι ἕνα καὶ
14 Ἀρχέλαον ἔσεσθαι, εἰ ἀληθῆ λέγει Πῶλος, καὶ ἄλλον ὅστις ἂν τοιοῦτος
15 τύραννος ἦ· οἶμαι δὲ καὶ τοὺς πολλοὺς εἶναι τούτων τῶν παραδειγμάτων ἐκ
16 τυράννων καὶ βασιλέων καὶ δυναστῶν καὶ τὰ τῶν πόλεων πραξάντων
17 γεγονότας· οὔτοι γὰρ διὰ τὴν ἐξουσίαν μέγιστα καὶ ἀνοσιώτατα
18 ἀμαρτήματα ἀμαρτάνουσι. Μαρτυρεῖ δὲ τούτοις καὶ Ὅμηρος· βασιλέας
19 γὰρ καὶ δυνάστας ἐκεῖνος πεποίηκεν τοὺς ἐν Ἄϊδου τὸν ἀεὶ χρόνον
20 τιμωρουμένους, Τάνταλον καὶ Σίσυφον καὶ Τιτυόν· Θερσίτην δέ, καὶ εἴ τις
21 ἄλλος πονηρὸς ἦν ἰδιώτης, οὐδεὶς πεποίηκεν μεγάλας τιμωρίας
22 συνεχόμενον ὡς ἀνίατον – οὐ γὰρ οἶμαι ἐξῆν αὐτῷ· διὸ καὶ
23 εὐδαιμονέστερος ἦν ἢ οἷς ἐξῆν – ἀλλὰ γάρ, ὦ Καλλίκλεις, ἐκ τῶν
24 δυναμένων εἰσὶ καὶ οἱ σφόδρα πονηροὶ γινόμενοι ἄνθρωποι· οὐδὲν μὴν
25 κωλύει καὶ ἐν τούτοις ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐγγίγνεσθαι, καὶ σφόδρα γε ἄξιον
26 ἄγασθαι τῶν γινομένων· χαλεπὸν γάρ, ὦ Καλλίκλεις, καὶ πολλοῦ ἐπαίνου
27 ἄξιον ἐν μεγάλῃ ἐξουσίᾳ τοῦ ἀδικεῖν γενόμενον δικαίως διαβιῶναι. Ὀλίγοι
28 δὲ γίνονται οἱ τοιοῦτοι· ἐπεὶ καὶ ἐνθάδε καὶ ἄλλοι γεγονάσιν, οἶμαι δὲ
29 καὶ ἔσονται καλοὶ κάγαθοὶ ταύτην τὴν ἀρετὴν τὴν τοῦ δικαίως διαχειρίζειν

30 ἂ ἄν τις ἐπιτρέπη· εἷς δὲ καὶ πάνυ ἐλλόγιμος γέγονεν καὶ εἰς τοὺς ἄλλους
 31 Ἑλληνας, Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου· οἱ δὲ πολλοί, ὧ ἄριστε, κακοὶ
 32 γίνονται τῶν δυναστῶν. Ὅπερ οὖν ἔλεγον, ἐπειδὴν ὁ Ῥαδάμανθους ἐκεῖνος
 33 τοιοῦτόν τινα λάβη, ἄλλο μὲν περὶ αὐτοῦ οὐκ οἶδεν οὐδέν, οὔθ' ὅστις οὔθ'
 34 ὦντινων, ὅτι δὲ πονηρὸς τις· καὶ τοῦτο κατιδὼν ἀπέπεμψεν εἰς Τάρταρον,
 35 ἐπισημνάμενος, ἕαντε ἰάσιμος ἕαντε ἀνίατος δοκῆ εἶναι· ὁ δὲ ἐκεῖσε
 36 ἀφικόμενος τὰ προσήκοντα πάσχει.

Plato, Gorgias 525b1-526c1

Aantekeningen

- regel 5 ἰάσιμος geneeslijk
 regel 11 ὀδυνηρός pijnlijk
 regel 12 ἀναρτάω ophangen
 regel 13 τὸ νουθέτημα waarschuwing
 regel 16 ὁ δυνάστης machthebber
 regel 19 ὁ δυνάστης machthebber
 regel 27 διαβιόω leven
 regel 29 διαχειρίζω beheren
 regel 32 ὁ δυνάστης machthebber
 regel 35 ἐπισημαίνομαι een merkteken aanbrenge
 ἰάσιμος geneeslijk

Afbeelding 1

Rhadamanthys en zijn collega's.
 Tekening van Roscher, 1884, naar een moderne aardewerkschildering.